

Direktīvas 2012/27/ES ieviešana lielajos uzņēmumos

Visā pasaulē, tostarp arī ES, saskaras ar vēl nebijušiem izaicinājumiem, kurus rada aizvien lielāka atkarība no enerģijas importa un energoresursu trūkums. Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva [2012/27/ES](#)¹ par energoefektivitāti identificē, ka energoefektivitāte ir vērtīgs līdzeklis šo problēmu risināšanai - tikai veicot energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus, var uzlabot energoapgādes drošību, pazemināt primārās enerģijas patēriņu, samazināt enerģijas importu, rentablā veidā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un tādējādi arī mazināt klimata pārmaiņas.

Obligāti energoauditi lielajos uzņēmumos

Direktīvas 2012/27/ES par energoefektivitāti 8.panta 4. punkts nosaka, ka uzņēmumos, kas nav mazie un vidējie uzņēmumi (t.i. lielajos uzņēmumos) līdz 2015. gada 5. decembrim neatkarīgā veidā, pamatojoties uz minimālajiem kritērijiem, ir jāveic energoauditi un pēc tam tie ir jāatkārto vismaz ik pēc četriem gadiem pēc dienas, kad veikts iepriekšējais energoaudits. Energoauditam jāaptver vismaz 90% no lielā uzņēmuma kopējā enerģijas patēriņa, ieskaitot enerģijas patēriņu uzņēmuma transportā.

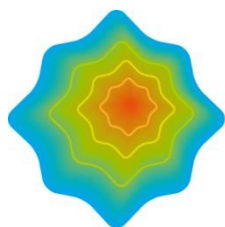
Energoauditos ietveramā informācija

Minimālie kritēriji attiecībā uz energoauditiem, tostarp tiem, ko veic kā daļu no pārvaldības sistēmām (*Direktīvas 2012/27/ES VI Pielikums*):

- a) pamatā ir jaunākie, konstatētie, izsekojamie darbības dati par enerģijas patēriņu un slodzes profiliem (attiecībā uz elektroenerģiju);
- b) ietver sīku pārskatu par ēkas vai ēku grupas, rūpnieciskās darbības vai iekārtas, tostarp pārvadājumu, enerģijas patēriņa profilu;
- c) pēc iespējas balstās uz dzīves cikla izmaksu analīzi, nevis uz vienkāršiem atmaksāšanās periodiem, lai ņemtu vērā ilgtermiņa ietaupījumu, ilgtermiņa ieguldījumu atlikušās vērtības un diskonta likmes;
- d) ir samērīgi un pietiekami reprezentatīvi, lai varētu iegūt ticamu priekšstatu par vispārējo energoefektivitāti un ticami apzināt visnozīmīgākās iespējas veikt uzlabojumus. Energoauditi ļauj veikt sīki izstrādātus un pamatotus aprēķinus par ierosinātajiem pasākumiem, lai varētu iegūt skaidru informāciju par iespējamiem ietaupījumiem. Energoauditā izmantotie dati ir saglabājami vēsturiskās analīzes un darbības izsekojamības nolūkā.

---

¹ EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK

Pamatojoties uz Direktīvas prasībām, ir izstrādāti Ministru kabineta 2013.gada 12.marta noteikumi [Nr.138 „Noteikumi par rūpniecisko energoauditu”](#), kuri nosaka:

- a) kārtību kādā veicams energoaudits lielajos uzņēmumos jeb rūpnieciskais energoaudits;
- b) juridiskajām personām izvirzāmās prasības rūpniecisko energoauditu veikšanai,
- c) energoauditora atbilstības novērtēšanas būtiskās prasības un kārtību, kādā īsteno šo prasību ievērošanas uzraudzību
- d) energoauditora atbildību.

Lielajā uzņēmumā trīs gadu laikā, pēc energoaudita veikšanas, ir jāievieš vismaz trīs energoauditā konstatētie energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi ar vislielāko energoauditā novērtēto enerģijas ietaupījumu.

Energoauditu veicēji lielajos uzņēmumos

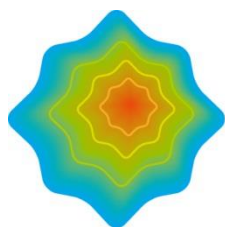
1) Lielajiem rūpniecības uzņēmumiem, kuru rūpnieciskā darbība atbilst šādu saimniecisko darbību statistiskajai klasifikācijai (NACE 2.red.):

- 1.1. ieguves rūpniecību un karjeru izstrādi (NACE 2.red., darbības veids B);
- 1.2. apstrādes rūpniecību (NACE 2.red., darbības veids C);
- 1.3. elektroenerģiju, gāzes apgādi, siltumapgādi un gaisa kondicionēšanu (NACE 2.red., darbības veids D);
- 1.4. ūdens apgādi, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošanu un sanāciju (NACE 2.red., darbības veids E);
- 1.5. būvniecību (NACE 2.red., darbības veids F),

energoauditus veic juridiskas personas, kuras ir akreditētas Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs, rūpniecisko energoauditu veikšanai. Akreditētās institūcijas skatīt: www.latak.lv

2) Lielajiem uzņēmumiem, kuriem enerģijas patēriņš ēkās mazāks par 60% no kopējā enerģijas patēriņa – energoauditus veic juridiskas personas, kuras ir akreditētas Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs, rūpniecisko energoauditu veikšanai. Akreditētās institūcijas skatīt: www.latak.lv

3) Lielajiem uzņēmumiem, kuriem enerģijas patēriņš ēkās ir lielāks par 60% no kopējā enerģijas patēriņa – energoauditus var veikt neatkarīgi eksperti ēku energoefektivitātes jomā. Neatkarīgo ekspertu ēku energoefektivitātes jomā reģistru skatīt: https://bis.gov.lv/bisp/lv/expert_certificates

Atbrīvoti no obligātā energoaudita veikšanas lielajos uzņēmumos

No pienākuma veikt regulārus energoauditus ir atbrīvots lielais uzņēmums, ja tajā ir ieviesta un sertificēta viena no šādām sistēmām:

- 1) "Energopārvaldības sistēma ISO 50001:2001", kuras ietvaros tiek veikts nepārtraukts enerģijas izvērtēšanas process, lai kontrolētu un samazinātu enerģija patēriņu, kas aptver vismaz 90% no lielā uzņēmuma kopējā enerģijas patēriņa;
- 2) "Vides pārvaldības sistēma ISO 14001:2004", kuras ietvaros tiek veikts nepārtraukts enerģijas izvērtēšanas process, lai kontrolētu un samazinātu enerģija patēriņu, kas aptver vismaz 90% no lielā uzņēmuma kopējā enerģijas patēriņa.

Ekonomikas Ministrija ir publicējusi lielo uzņēmumu sarakstu, kuriem ir jāveic energoaudits, un ieteikumus obligāto energoauditu veikšanai lielajos uzņēmumos, skatīt:

https://www.em.gov.lv/lv/nozares_politika/energoefektivitate_un_siltumapgade/energoefektivitate/obligati_energoauditi_lielajos_uznemumos/

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

Projekts tiek īstenots sadarbībā ar **LIAA** Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia